

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

ירושלים, ב' אדר א תשע"ו
11/02/2016
פניה: 16309031
סימוכין: 16309859

לכבוד
ירדנה מלר – הורוביץ
מזכירה הכנסת
הכנסת
ירושלים - 91950

שלום רב,

הנדון: **תוצאותיו של דו"ח המועצה לשלום הילד – מצבם של הילדים**
(מסקנות הוועדה המיוחדת לזכויות הילד בעקבות החלטה על דיון מהיר מיום 18/1/16)

קיבלתי בתודה את מסקנות הדיון בנושא שבנדון וברצוני להודות למועצה לשלום הילד על עבודתה ועל איסוף הנתונים לכדי דוח מקיף. כמו כן ברצוני להודות לוועדה על קיומו של דיון זה ועל עיסוקה הנרחב במצבם של הילדים בארץ בשנת 2016.

בפרק "ילדים וחינוך" בדוח מובאים נתונים רבים שעלו מתוך סקרי המיצ"ב או ניטור אלימות הנערכים על ידי הראמ"ה (הרשות ארצית למדידה והערכה) עבור משרד החינוך. אנו כמובן מכירים את הנתונים ועובדים על פיהם באופן רצוף.

להלן התייחסותי למסקנות הדיון:

א. משנת 2000 ועד לשנת 2016 מספר התלמידים בישראל גדל בכ- 37% כאשר תקציב המשרד במחירים קבועים גדל ב- 86%. יחס התמורות שחלו במהלך שני העשורים האחרונים, בין התחום הדמוגרפי חינוכי, דהיינו גידול במספר התלמידים במערכת, לבין התקציב הריאלי מעיד על גידול בהוצאה ממוצעת לתלמיד.

ב. המשרד מכיר בעובדה, כי רשת האינטרנט ובכלל זה הרשתות החברתיות ויישומים נוספים, הפכו לחלק בלתי נפרד מחיי הילדים ובני הנוער בישראל ובעולם. במרחבי הרשת מתנסים הילדים ובני הנוער באפשרויות מרתקות ומגוונות ללמידה, לשיתוף מידע ולניהול ושימור קשרי חברות שאינם מוגבלים בזמן או במקום, אך בד בבד, לצד הזדמנויות אלה, הם נתקלים לעיתים במצבים מורכבים אשר דורשים מהם להתלבט, להפעיל שיקול דעת, לקבל החלטות ולקחת אחריות על מעשיהם.

בהתאם לזאת, תכניות משרד החינוך לקידום התנהלות מיטבית ברשת ומניעת פגיעה כאורח חיים, כוללות גם היבטים הקשורים לפוטנציאל האדיר שהרשת מציעה למשתמש ובאותה נשימה ניתן דגש על הקניית נורמות התנהגות ראויות ברשת, מניעת פגיעה והימנעות מהתנהגויות סיכון ברשת.

רח' שבטי ישראל 34 ירושלים מיקוד 91911 • טל' 02-5602330 • פקסמיליה 02-5602246

34 Shivtei Israel St' 91911 Jerusalem. Tel. 02-5602330. Fax 02-5602246

شارع شبطي يسرائيل 34 . اورشليم القدس 91911 . هاتف 02-5602330 فاكس 02-5602246

כתובת אתר ממשל זמין: <http://gov.il>

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

במוסדות החינוך מופעלת תכנית ההתערבות "חיים ברשת"; התכנית מופעלת על ידי צוות מוביל בבית הספר הכולל את מנהל בית הספר, היועץ החינוכי, רכז התקשוב והרכז החברתי. מטרת התכנית היא להכשיר את התלמידים להתנהלות מיטבית ברשת, הימנעות ממצבי פגיעה וסיכון ומתן כלים להתמודד עימם. במסגרת התכנית מונחים בתי הספר לקיים את הפעילויות החינוכיות בנושא במסגרת שיעורי חינוך וכחלק מתכנית "כישורי חיים" בקרב תלמידים, מורים והורים, וזאת בהתאמה לכל שכבות הגיל ולכל המגזרים. חשוב לציין, כי תכנית זו מהווה חלק בלתי נפרד מטיפוח אקלים מכבד ומניעת אלימות כאורח חיים במרחבי החיים השונים.

התכנית פועלת לאורך כל השנה, בדגש על שלושה מועדים מרכזיים: תחילת שנת הלימודים, השבוע הלאומי לגלישה בטוחה (החל בחודש פברואר), ולקראת היציאה לחופשת הקיץ.

חשוב להדגיש, כי במקביל לעבודה עם הצוותים החינוכיים והתלמידים, מתקיימים מפגשים והרצאות מקוונות לקהל ההורים בנושא, על מנת להגביר את המודעות של ההורים ואת נוכחותם כמבוגרים משמעותיים גם במרחב הווירטואלי. להרחבה וקריאה נוספת לחץ כאן.

בנוסף לכך, ועל מנת שהמערך החינוכי יפעל באופן מיטבי ויקודם על ידי הצוות המוביל, מתקיימות הכשרות מקצועיות בתחום מדי שנה. הכשרות אלו כוללת כנסים, ימי עיון, סדנאות והדרכות ווירטואליות בהם משתתפים יועצים חינוכיים, רכזי תקשוב וצוותי החינוך.

לעיון בתכנים ובפעילויות המוצעות לקהילת בית הספר, תלמידים, מורים והורים, ניתן להיכנס לענן החינוכי- אריח גלישה בטוחה.

בימים אלו מציינים במערכת החינוך את השבוע הלאומי לגלישה בטוחה באינטרנט. שבוע זה עומד בסימן "30 שניות למחשבה לפני שיתוף והפצה". שבוע זה מצוין במערכת החינוך למעלה מעשור והינו חלק ממערך חינוכי כולל במהלך שנת הלימודים. בשבוע זה הועברו סדנאות ופעילויות למורים, הורים ותלמידים, על ידי צוותי החינוך ועל ידי שותפים נוספים כגון: משטרה, סנגוריה ציבורית, גוגל, מייקרוסופט ועוד.

במסגרת שיתופי פעולה בין-משרדיים ניתן לציין את הפעילות המשותפת בין משרד החינוך ומשרד המשפטים להעברת שיעורים על ידי עורכי דין מתנדבים ממשרד המשפטים בבתי ספר ברחבי הארץ, בנושא "פרטי באופן ציבורי" למניעת הפצת תכנים מיניים ברשת.

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

מעבר למערך מאו"ר חשוב לציין, כי המשרד כבר כיום מקיים שיתופי פעולה פנים משרדיים ובין-משרדיים על בסיס מתגבשות התכניות החינוכיות הפועלות בנושא:

1. **וועדה משרדית** לגלישה בטוחה בהובלת השירות הפסיכולוגי הייעוצי (שפ"י), הכוללת את נציגי אגפי המשרד. הוועדה מתווה מדיניות בתחום הגלישה הבטוחה ברשת ומקדמת יישום תכניות התערבות במערכת החינוך.

2. **וועדה בין משרדית** בהובלת אגף טכנולוגיות מידע במשרד החינוך, הכוללת את אגפי משרד החינוך השונים, משרדים ממשלתיים (המשרד לביטחון פנים, משרד המשפטים, הסנגוריה הציבורית לנוער, משרד התקשורת, משרד הרווחה, המשטרה וצה"ל), גופים ועמותות מהמגזר השני והשלישי ובכלל זה, ארגוני הורים, מורים ותלמידים. הוועדה מתכננת, מקדמת ומפעילה תכניות התערבות בקהילה, תוך הגדרת תחומי האחריות ושיתופי הפעולה.

על כל אלה חשוב להוסיף, כי פורסמו שני חוזרי מנכ"ל רלוונטיים לנושא: האחד חוזר מנכ"ל: "אתיקה ומוגנות ברשת" והשני - חוזר מנכ"ל אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון - חוזר זה כולל פרק נרחב המתייחס לשימוש בטכנולוגיה וכן להיבטים של פגיעה הנעשית באמצעותה. כמו כן, מנחה החוזר את הצוות החינוכי כיצד לטפל באירועי פגיעה, אשר מובאים לידיעתו, גם אם התרחשו מחוץ לכותלי בית הספר ולאחר שעות הלימודים.

מערכת החינוך רואה עצמה מחויבת באופן מלא לפעול למניעת תופעות של פגיעה ברשת וככל שמקרה כזה מתרחש מגיבה מיידית, מתערבת ומטפלת.

אנו מאמינים, כי התגייסות של כל הגורמים בביה"ס, בקהילה ובחברה, יכולים להגביר את המודעות ולמנוע מצבים של פגיעה ברשת ובכלל ופועלים בכל האמצעים שברשותנו על מנת לטפל בתופעה זו.

3. הירידה באחוזי הנשירה מבטאת פעולות אינטנסיביות של המשרד בתוך בתי הספר לאורך השנים האחרונות. פעולות אלו כוללות מענים מגוונים פנים בית ספרים וחוץ בית ספריים. המענים הפנים בית ספריים כוללים, בין היתר: פתיחת כיתות ייחודיות, הפעלת תכניות ייחודיות למניעת נשירה וטיפול הן בהיבט הלימודי והן בהיבט הרגשי, הכשרת הצוותים והתאמת מערך פעולה בקבוצות בהן אחוז הנשירה גבוה מן הממוצע.

המשרד רואה במרחב הקהילתי כזירה משמעותית, תומכת ומונעת נשירה, בה יש לקיים פעילות כהמשך ישיר למאמץ הבית ספרי על כל רצפי הגיל. מתוך הבנה בחשיבות הזירה הקהילתית, החוץ בית ספריית מפעיל המשרד מועדוניות, תכניות רווחה חינוכית והוא שותף מרכזי בתוכנית הלאומית - שמיד.

המשרד מוביל מדיניות בהירה בנוגע להעמקת ההכלה בבתי הספר ובניית מענים המחזקים את ההתמדה ומונעים נשירה. צמצום הנשירה, כאמור, קשור קשר הדוק למדיניות זו לצד הפעולות שפורטו.

רח' שבטי ישראל 34 ירושלים מיקוד 91911 • טל' 02-5602330 • פקסמיליה 02-5602246

34 Shivtei Israel St' 91911 Jerusalem. Tel. 02-5602330. Fax 02-5602246

شارع شبطي يسرائيل 34 . اورشليم القدس 91911 . هاتف 02-5602330 فاكس 02-5602246

כתובת אתר ממשל זמין: <http://gov.il>

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

4. תקני הקב"סים החסרים אינם משפיעים על דיווח נתוני הנשירה, שכן נתוני הנשירה הגלויה אינם נאספים ע"י הקב"סים. הקב"ס מקבל את נתון הנשירה מהמשרד ופועל על מנת לאתר ולטפל במקרה של נשירה/ניתוק.
5. העדר תקני קב"סות נובע ממספר גורמים וביניהם, קושי במציאת כח אדם מותאם ברשויות, אי מילוי תקן במקרים של יציאה לחופשת לידה וכיוצא בזה.
- בימים אלה, מתקיימים דיונים משמעותיים בנוגע למעמד הקב"ס הן בהיבטים של הכשרה, ליווי ושיפור מערכות הנתונים המסייעות לקב"ס בתפקודו המקצועי, והן בהיבט של שכר ותנאי העסקה. המטרה היא להמשיך ולמקצע את כח האדם ולגייס קב"סים חדשים ואיכותיים במקומות בהם אין משרות מאוישות.
6. בנוגע לנתוני הנשירה בפזורה הבדואית כפי שצוין המשרד בונה תוכנית אסטרטגית לצמצום התופעה ולחיזוק ההתמדה וההישגים בבתי הספר של המגזר הבדואי.

בברכה

נפתלי בנט

העתק: חה"כ ד"ר יפעת שאשא ביטון, יו"ר הוועדה לזכויות הילד